

Videokonferenser som ett inslag i europeisk e-juridik

SV

2009

VIDEOKONFERENSER SOM ETT INSLAG I EUROPEISK E-JURIDIK GRUNDERNA FÖR ANVÄNDNING AV VIDEOKONFERENSER VID GRÄNSÖVERSKRIDANDE DOMSTOLSFÖRHANDLINGAR

I denna broschyr presenteras information om möjligheter, grundläggande tekniska frågor och god praxis för gränsöverskridande videokonferenser vid rättsliga förfaranden. (Innehållet i denna broschyr grundar sig huvudsakligen på *Handledning för videokonferenser vid gränsöverskridande förfaranden*.)

J V S T I T I A

Meddelande

Denna skrift, som har utarbetats av rådets generalsekretariat, är inte bindande för vare sig Europeiska unionens institutioner eller medlemsstaterna.

För ytterligare upplysningar vänligen kontakta avdelningen "Information till allmänheten" vid enheten Kommunikation, Generaldirektorat F, på följande adress:

Generalsekretariatet vid Europeiska unionens råd

Rue de la Loi/Wetstraat 175

BE-1048 Bryssel

Fax +32 (0)2 281 49 77

Internet www.consilium.europa.eu/infopublic

*Europe Direct är en tjänst som hjälper dig att få svar
på dina frågor om Europeiska unionen*

Gratis telefonnummer (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Vissa mobiltelefonoperatörer tillåter inte
00 800-nummer eller avgiftsbelägger dem.

En stor mängd övrig information om Europeiska unionen
är tillgänglig på Internet via www.europa.eu.

Kataloguppgifter finns i slutet av publikationen.

ISBN 978-92-824-2513-8

doi:10.2860/38229

© Europeiska gemenskaperna, 2009

Kopiering tillåten med angivande av källan.

Printed in Belgium

TRYCKT PÅ ICKE KLORBLEKT PAPPER

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

VARFÖR ANVÄNDER MAN VIDEOKONFERENSER VID RÄTTSLIGA FÖRFARANDE?	5
RAMEN FÖR VIDEOKONFERENSER	9
VIDEOKONFERENSER I DAG	13
GOD PRAXIS	23
TYPISKA SCENARIER FÖR VIDEOKONFERENSER	27
GRÄNSÖVERSKRIDANDE VIDEOKONFERENSER – FRÅGOR OCH SVAR	31
FÖRTECKNING ÖVER ANVÄNDBAR INFORMATION	37

VARFÖR ANVÄNDER MAN VIDEOKONFERENSER VID RÄTTSLIGA FÖRFARANDEN?

Videokonferenser är ett effektivt redskap som kan underlätta och påskynda gränsöverskridande förfaranden och minska kostnaderna. Inom europeisk e-juridik är kanske videokonferenser ett nytt begrepp men konceptet finns redan och har i stor omfattning tillämpats på nationell nivå och kan alltså vidareutvecklas på europeisk nivå som en integrerad del av den europeiska e-juridikportalen.

Syftet med denna broschyr är att

- främja och stimulera till utnyttjande av videokonferenssystem vid såväl gränsöverskridande som nationella rättsliga förfaranden,
- visa på möjligheterna och grundläggande tekniska fakta i fråga om videokonferenser samt på hur man kan använda dem vid rättsliga förfaranden,
- sprida information om god praxis och erfarenheter inom de EU-medlemsstater där videokonferenser redan har införts,
- sprida den information om videokonferenser som finns tillgänglig inom EU, och att
- uppmuntra domare, åklagare och advokater samt andra rättstillämpare och beslutsfattare att överväga att införa och utnyttja videokonferenssystem vid nationella och gränsöverskridande förfaranden.

En videokonferens (även kallad videotelekonferens) bygger på teknik för interaktiv telekommunikation som gör det möjligt att på två eller flera platser samtidigt interagera via tvåvägs bild- och ljudöverföring.¹

1) Definition på:
<http://en.wikipedia.org/wiki/Videoconferencing>

Denna broschyr tar upp användningen av videokonferenser vid rättsliga förfaranden, främst vid domstolar som använder en separat lokal (t.ex. rum för utfrågning av vittnen) eller en annan metod (som mobil eller bärbar utrustning eller en studio).

I den handlingsplan för europeisk e-juridik, som godkändes av rådet i november 2008², anges att förenkling av och uppmuntran till kommunikation mellan de rättsliga myndigheterna och medlemsstaterna är av särskild vikt (t.ex. videokonferenser eller säkra elektroniska nät). I handlingsplanen för europeisk e-juridik anges *Bättre utnyttjande av videokonferenser* som ett av de projekt som man ska fortsätta att arbeta med under perioden 2009–2013.

2) EUT C 75, 31.3. 2009, s. 1.

RAMEN FÖR VIDEOKONFERENSER

Rättslig grund

Man bör i större utsträckning kunna utnyttja möjligheterna inom gällande gemenskapslagstiftning. Särskilt för att höra vittnen, experter eller brottsoffer via videokonferenser, i överensstämmelse med rättsliga instrument som

- konventionen om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål mellan Europeiska unionens medlemsstater³ (konvention av den 29 maj 2000, artikel 10),
- rådets förordning (EG) om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (nr 1206/2001 av den 28 maj 2001, artikel 10.4 och artikel 17.4),⁴
- rådets direktiv om ersättning till brottsoffer (2004/80/EG av den 29 april 2004, artikel 9.1),⁵
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) om inrättande av ett europeiskt småmålsförfarande (nr 861/2007 av den 11 juli 2007, artiklarna 8 och 9.1),⁶
- rådets rambeslut av den 15 mars 2001 om brottsoffrets ställning i straffrättsliga förfaranden (2001/220/RIF av den 15 mars 2001, artikel 11.1)⁷.

I flertalet av EU:s medlemsstater tillämpas redan de flesta av dessa instrument.

3) EGT C 197, 12.7.2000, s. 24.

4) EGT L 174, 27.6.2001, s. 1.

5) EUT L 261, 6.8.2004, s. 15.

6) EUT L 199, 31.7.2007, s. 1.

7) EGT L 82, 22.3.2001, s. 1.

© Fotolia

JUSTITIA

VIDEOKONFERENSER I DAG

För närvarande finns redan en del information tillgänglig om användningen av gränsöverskridande videokonferenser vid straffrättsliga förfaranden eller vid privaträttsliga förfaranden. Det står klart att videokonferenser kan vara ett användbart redskap vid dessa förfaranden. Bevisupptagning är det viktigaste användningsområdet för videokonferenser vid gränsöverskridande förfaranden. Det har visat sig vara särskilt praktiskt med videokonferenser i mål där man hör sårbara eller skrämda vittnen. Vidare har hörandet av experter (t.ex. kriminaltekniska och

medicinska experter) via videokonferenser sörjt för en effektivare resursanvändning. I ett antal länder har också videokonferenser visat sig vara en praktisk lösning vid administrativa förfaranden.

Kortfattad information om aktuella landvinningar inom EU

På EU-nivå finns flera initiativ som tar upp användningen av videokonferenser vid rättsliga förfaranden.

Webbplatsen för det europeiska rättsliga nätverket på privaträttens område⁸ innehåller i punkt 7 information om videokonferenser vid civilrättsliga ärenden för flertalet medlemsstater, i avsnittet *Taking of evidence and mode of proof* (Bevisupptagning och bevismedel).

Det europeiska rättsliga nätverket⁹ erbjuder en särskild tjänst som kallas Atlas, där potentiella användare av videokonferenser får hjälp att undersöka om utrustning finns tillgänglig i den andra domstolen.

Eurojust¹⁰ har under de senaste två åren med framgång använt videokonferensteknik i flera gränsöverskridande mål.

8) http://ec.europa.eu/civiljustice/index_sv.htm

9) <http://www.ejn-crimjust.europa.eu/>

10) <http://www.eurojust.europa.eu/>

Hur man praktiskt genomför videokonferenser¹¹

I de följande avsnitten vill vi ur organisatoriskt perspektiv förklara vissa praktiska detaljer i fråga om gränsöverskridande videokonferenser.

11) För närmare upplysningar se *Handledning för videokonferenser vid gränsöverskridande förfaranden*.

Begäran om videokonferens

Inom såväl civilrättsliga som straffrättsliga ärenden görs begäran med hjälp av ett standardiserat formulär. Formulären finns tillgängliga på det europeiska rättsliga nätverkets webbplats.¹²

Svar på en framställning ges på ett annat standardiserat formulär. För civilrättsliga ärenden ska den anmodade behöriga domstolen inom sju dagar bekräfta mottagandet när det gäller en framställning om indirekt bevisupptagning enligt artiklarna 10–12 i 2001 års förordning om bevisupptagning. När det gäller en framställning om direkt bevisupptagning (artikel 17) ska det centrala organet eller den behöriga myndigheten inom trettio dagar meddela den ansökande domstolen om framställningen kan godtas. För straffrättsliga ärenden måste den anmodade medlemsstaten samtycka till förhör genom videokonferens om användningen av videokonferens inte strider mot grundläggande principer inom dess lagstiftning, samt på villkor att den har de tekniska resurserna för att genomföra vittnesförhöret.

Hur videokonferenser anordnas

När framställningen godtas kan de praktiska förberedelserna inledas. Vid gränsöverskridande förfaranden på privaträttens område samråder den anmodade domstolen med vittnet för att finna lämplig plats och tid för förhöret så snart den ansökande och den anmodade domstolen enats om en framställning enligt artiklarna 10–12 i 2001 års förordning om bevisupptagning. När framställningar om direkt bevisupptagning enligt

12) Det europeiska rättsliga nätverket på privaträttens område http://ec.europa.eu/civiljustice/index_sv.htm (länkar under Taking of evidence and mode of proof) Det europeiska rättsliga nätverket: <http://www.ejn-crimjust.europa.eu/> (länkar under Mutual Legal Assistance).

artikel 17 godtas av det centrala organet eller den andra behöriga myndigheten i den anmodade medlemsstaten underrättar den ansökande myndigheten vittnet om datum, tid och plats för bevisupptagningen samt om villkoren för medverkan. För straffrättsliga ärenden tillställer den anmodade medlemsstatens rättsliga myndighet i enlighet med sin lagstiftning vederbörande en kallelse att inställa sig. Hur en person ska anmodas att inställa sig inför domstol regleras av den nationella lagstiftningen.

Förhör med hjälp av videokonferens

Målet är att videokonferensen ska ligga det sedvanliga förfarandet så nära som möjligt i alla domstolar där bevisupptagning sker under offentlig förhandling. För att kunna dra maximal nytta av videokonferensen bör flera åtskillnader beaktas. Vissa frågor som tas för givna när bevisupptagningen sker på traditionellt sätt får en annan dimension när bevisupptagningen sker med hjälp av videokonferens, exempelvis att se till att vittnet förstår de praktiska arrangemangen för videokonferensen samt vet vilka som deltar i videokonferensen och deras respektive roller.

Man måste ta hänsyn till skillnader i fråga om tidszon när ett vittne utomlands ska utfrågas med hjälp av videokonferens. Man måste tänka på såväl vittnets som parternas, deras respektive företrädares och domstolens bekvämlighet.

De personer som medverkar i en videokonferens måste vara medvetna om att det, även med de mest avancerade system som för närvarande står till buds, förekommer smärre förskjutningar mellan mottagandet av bilden och det åtföljande ljudet. Om man inte beaktar detta kommer det att uppstå en tendens att "tala i munnen" på vittnet, vars röst kan fortsätta att höras under bråkdelen av en sekund efter det att han eller hon på skärmen tycks ha slutat tala.

Vittnesförhör på avsides liggande plats bör så nära som möjligt följa det förfarande som tillämpas när ett vittne befinner sig i rättssalen. Under förhöret måste vittnet kunna se det juridiska ombud som ställer frågan och även alla andra personer (vare sig det är ett annat juridiskt ombud eller domaren) som yttrar sig i fråga om vittnesmålet.

För sårbara och skrämda vittnen kan videokonferenser ses som ett medel att dämpa den stress och det obehag som den splittrande resan till en domstol i utlandet kan orsaka. För avläggande av vittnesmål vid domstolar i utlandet kan separata rum för vittnesförhör vara mer praktiska än rättssalen.

Man har konstaterat att tillgängligheten hos expertvittnen är en orsak till fördröjningar inom såväl civilrättsliga (t.ex. medicinska experter och psykologer i vårdnadsmål eller mål rörande vård av barn) som straffrättsliga mål (t.ex. kriminaltekniska experter eller datorexperter). Användningen av videokonferensutrustning kommer att ge domstolarna mer flexibilitet i fråga om när och hur expertvittnen från andra medlemsstater inkallas för att avlägga vittnesmål. När man hör ett expertvittne är det tillrådligt att kontakta vederbörande före utfrågningen för att ta reda på vilket slag av teknisk utrustning som kan behövas under utfrågningen (t.ex. dokumentkamera, audio- eller videoutrustning).

I fråga om användningen av tolkar bör man även tänka på om tolken bör finnas i den ansökande domstolens lokaler eller på den avsides liggande platsen (eller på en tredje plats).

Inom gränsöverskridande videokonferenser används oftast konsekutivtolkning. Simultantolkning är mer krävande eftersom denna kräver att man har tolkbås, att deltagarna har hörlurar samt en noggrann uppsikt över mikrofonerna. Det måste framhållas att tolken tydligt behöver kunna se den person vars yttranden översätts.

Nya handlingar framläggs ibland i vederbörlig ordning under ett vittnesmål. För detta är det ändamålsenligt att ha tillgång till en dokumentkamera. Emellertid är en dokumentkamera inte ändamålsenlig när klient och advokat i enrum diskuterar framlagda handlingar, då en faxad kopia av en handling kan vara lättare att använda. För flexibelt bruk av faxutrustning rekommenderas den ansökande och den anmodade myndigheten att utväxla korrekt och uppdaterad information om faxnummer innan videokonferensen inleds.

På sikt kan videokonferenser kompletteras med förvaringsrum för gemensamma handlingar eller dokumentserverar. Sådana resurser används i ökad utsträckning för gemensam information men i rättsliga sammanhang behöver man vara särskilt noggrann med att sörja för att förvaringsrummen är säkra och endast tillgängliga för bemyndigade parter med anknytning till målet.

Tekniska aspekter på videokonferenser

Utrustningen för videokonferenser är nu för tiden mycket flexibel och lätt att handha. Dock bör alla utrustningskomponenter så långt detta är möjligt

standardiseras med utgångspunkt i samma utrustningskategorier och samma konfiguration. För att underlätta användningen av utrustningen bör man försöka se till att denna placeras på samma sätt i alla slag av lokaler. Videokonferensutrustning bör, vare sig denna är skräddarsydd eller ett paketsystem, uppfylla lägsta branschnormer för att underlätta driftskompatibilitet vid gränsöverskridande förbindelser. Enskilda tekniska standarder tas i detalj upp i *Handledning för videokonferenser vid gränsöverskridande förfaranden*.

- *Placeringen av utrustning:* Utrustningen (särskilt kameror och mikrofoner) måste placeras på sådant sätt att man endast behöver vidta minimala anpassningar till deltagarnas inbördes placering i domstolarna. Utrustningen bör placeras så att målen också kan handläggas utan videokonferens i den aktuella rättssalen.
- *Begriplighet:* Talet måste alltid vara lätt att uppfatta. Inga ord får gå förlorade under videokonferensen. Ljudet måste fortlöpande hålla hög kvalitet och interferens av ovidkommande faktorer eller knaster får inte förekomma. Vissa krav måste uppfyllas beträffande läppsynkronisering (en fördröjning som ligger under 0,15 sekunder). Dessutom måste man så mycket som möjligt reducera eko, bakgrundsbuller och efterklang.
- *Mikrofoner* bör placeras så att ljudet i den andra rättssalen inte förvrängs på grund av bakgrundsljud. Om man använder tolkning bör endast en mikrofon vara inkopplad samtidigt. Om man samtidigt använder flera mikrofoner leder detta till störningar i tolkningen (särskilt vid simultantolkning).

Mobil utrustning – ökad flexibilitet

En extra mobil utrustning (skärm + kamera + högtalare + mikrofon + tillbehör) kan underlätta användningen av videokonferenser för vittnesförhör. Mobil utrustning är lätt att flytta mellan olika lokaler och flexibel i fråga om användningen. Man kan förvänta sig fler begränsningar i fråga om mobil utrustning än i fråga om fast utrustning (t.ex. i fråga om antalet deltagare som samtidigt kan filmas tydligt). Mobil utrustning kan användas när så behövs för vittnesförhör i särskilda lokaler som fängelser eller sjukhus samt också som ett tillfälligt komplement till fast utrustning vid ett utrustningshaveri.

Att upprätta förbindelse – driften av videokonferenssystemet

Driften av videokonferenssystemet bör vara så användarvänlig (dvs. så enkel) som möjligt och bör därför endast innebära ett begränsat antal handgrepp, t.ex. att koppla in och stänga av kameror och mikrofoner, upprätta förbindelse via en flervalsmeny, göra inställningar via en programmeny, avsluta förbindelsen och logga på/av. Normalt upprättas förbindelsen mellan två platser (tvåpunktsförbindelse). I vissa fall kan det bli nödvändigt att upprätta en samtidig förbindelse mellan fler än två platser (flerpunktsförbindelse). Länkarna kan upprättas genom en brygga via tredje part.

Inrättande av ett bokningssystem för videokonferenser – Österrike

Österrike har för sina nationella domstolar inrättat ett centraliserat system för bokning av videokonferenser. Systemet är tillgängligt för alla nationella domstolar och man kan direktboka rättssalar med videokonferensutrustning.

Att göra videokonferenser flexibla – Finland

I Finland har man börjat installera olika slag av videokonferensutrustning för olika syften. För domstolsförhandlingar finns en komplett uppsättning med bildkvalitet HD (high-definition) i kameror och bildskärmar. För de inledande förhören finns en separat uppsättning möteslokaler. För vittnesförhör finns en basuppsättning med en terminal, en kamera och en mikrofon. För mobilt bruk, t.ex. i sociala centrum, sjukhus, centrum för asylsökande finns en bärbar lösning tillgänglig, inklusive en bärbar dator med programvara och en kamera.

Att hjälpa sårbara vittnen – Storbritannien

Inom ett centralt finansierat nationellt utvecklingsprojekt i Storbritannien har man i ett litet antal kontor för stöd till brottsoffer samt i polislokaler installerat videokonferenslänkar för vittnesförhör i avsides liggande lokaler.

Tolkning vid videokonferenser – Tyskland

Man har då och då infört en möjlighet till simultantolkning i videokonferensutrustningen så att man kan använda tolk inom förfaranden där ett antal åtalade personer talar ett främmande språk. Även vid administrativa ärenden inför domstol har man anlitat tolkar via en länk för videokonferenser i syfte att minska kostnaderna.

Att påskynda processen – Storbritannien

En videolänk, "Virtual Court", mellan en domstol och en polisstation har gjort det möjligt att i enkla mål sätta igång med det inledande förhöret inom 2–3 timmar efter ett anhållande och man kan samma dag lyssna på ett stort antal inledande förhör. Snabbhet i processen har visat sig vara en tillgång i mål rörande våld i hemmet och många brottsoffer och vittnen förväntas kunna betjänas på ett mer lyhört sätt.

Mer god praxis

God praxis och lyckade satsningar om införande och användning av videokonferenssystem vid rättsliga förfaranden kommer fortlöpande att samlas in och redovisas vid de kommande översynerna av broschyren samt i *Handledning för videokonferenser vid gränsöverskridande förfaranden* för användning av domstolar och rättstillämpare.

TYPISKA SCENARIER FÖR VIDEOKONFERENSER

Vittnesförhör

Anne har blivit vittne till ett brott och fått kallelse från en domstol att inställa sig som vittne i ett mål mot den nisstänkte.

Trots att Anne inte direkt påverkats av händelsen har hon blivit allvarligt traumatiserad av denna och behandlas för närvarande på psykiatrisk klinik. Hennes läkare har avrått från att Anne ska utsättas för resandets vedermödor och har motsatt sig förslaget att Anne skulle inställa sig inför domstolen, och särskilt i den åtalades närvaro.

Eftersom den psykiatriska kliniken redan förfogar över lämplig videokonferensutrustning har domstolen samtyckt till att hålla en videokonferens och utsett en domare till att närvara på platsen. På så sätt kan utfrågningen av Anne föras i en vänlig omgivning och hon behöver inte resa.

En direkt audiovisuell förbindelse mellan domstolen för förfarandena och den avsides liggande vittneslokalen upprättas endast under Annes vittnesmål och eftersom utrustning redan finns på båda ställena hålls den samlade kostnaden på ett minimum.

Hörande av experter

Dr Abraham Knowall är en expert inom genetik som inkallats för att avge ett expertutlåtande om bevis i två brottmål. Problemet är att Abraham Knowall bor i Dublin, i Irland, och förväntas inställa sig inför en domstol i Berlin, i Tyskland, samt vid en domstol i Ljubljana, i Slovenien. Ärendet kompliceras ytterligare av att den lämpligaste tidpunkten i båda målen infaller samma dag – vittnesmålet i Berlin är inplanerat tidigt på morgonen och vittnesmålet i Ljubljana vid middagstid samma dag.

Tack vare videokonferenser kan Abraham Knowall samtidigt vara på tre olika platser men behöver endast bege sig ner till centrala Dublin eftersom domstolen endast ligger ett par kilometer från hans hem.

Prick kl. 8.45 inställer sig Abraham Knowall inför domstolen i Dublin där han ledsagas till videokonferensrummet, där den lokale domaren möter honom. Klockan 9.00 upprättas en videokonferensförbin-

delse med domstolen i Berlin och efter ett kort inledande av den tyske domaren inkallas Abraham Knowall som dagens första vittne. Cirka klockan 10.00 har man avslutat utfrågningen, som åtföljdes av ett korsförhör som hölls av de båda rättegångsombuden, och videokonferensen kan avslutas.

Abraham Knowall och den irländske domaren kan nu ta en tidig lunch. Cirka 11.45 har både Abraham Knowall och domaren återvänt till domstolen i Dublin och en videokonferens kan nu upprättas med domstolen i Ljubljana, under vilken Abraham Knowall ska avge ytterligare ett expertutlåtande i ett brottmål.

Under korsförhöret vid domstolen i Ljubljana lägger den åtalades ombud fram en handling som bevis, vilken tidigare inte har förelagts Abraham Knowall och inte finns tillgänglig i Dublin.

Efter utfrågningen kan Abraham Knowall återvända till sitt laboratorium och fortsätta sitt arbete eftersom han tack vare videokonferenserna slapp att resa från Dublin till Berlin och därifrån till Ljubljana och sedan tillbaka till Dublin, vilket skulle ha tagit flera dagar – för att tillbringa endast en timme i en domstol i Berlin och en timme i domstolen i Ljubljana.

GRÄNSÖVERSKRIDANDE VIDEOKONFERENSER – FRÅGOR OCH SVAR

1. *Kan videokonferenser användas mellan samtliga EU:s medlemsstater?*

Ja, i praktiken har de flesta av EU:s medlemsstater infört de rättsliga instrumenten inom civilrättsliga och straffrättsliga förfaranden.

2. *Kan videokonferenser användas med domstolar utanför Europeiska unionen?*

Ja, om det är rättsligt möjligt och om domstolarna samtycker till detta och har nödvändig utrustning.

3. *Är videokonferenser ett erbjudande som domstolen inte kan avslå?*

Ja, den anmodade medlemsstaten måste samtycka till användningen av videokonferens under förutsättning att förhöret inte strider mot de grundläggande principerna i dess lagstiftning och att landet har teknisk kapacitet att genomföra förhöret.

4. *Vem ska stå för kostnaderna för videokonferenser?*

Normalt kan den ansökande medlemsstaten ersätta den anmodade medlemsstaten för utläggerna för experter och tolkar samt för kostnaderna för kommunikationsförbindelserna.

5. *Finns det bestämmelser om var tolken ska vara placerad (i lokalen eller avsides)?*

Nej, men i brottmål är det tillrådligt att ha tolken i samma rättssal som vittnet. I synnerhet när åtalade personer hörs med hjälp av videokonferenser rekommenderas det att tolken ska befinna sig i samma rättssal som den åtalade personen.

6. *Kan framställningen om videokonferenser göras per telefon?*

Nej, framställningen om bevisupptagning görs på standardiserade formulär. Framställningen kan sändas med post, fax (till alla medlemsstater) eller e-post (inte till samtliga medlemsstater).

7. *Kan vittnet använda sitt modersmål?*

Ja, om han/hon så önskar. Vid behov kommer en tolk att närvara.

8. *Vem är ansvarig för förhöret med hjälp av videokonferens?*

Inom civilrättsliga förfaranden är det domaren vid den anmodade domstolen (med undantag för direkt bevisupptagning, där det är domaren vid den ansökande domstolen). I brottmål är det domaren eller åklagaren vid den ansökande domstolen.

9. *Kan man uppvisa pappershandlingar under förhör med hjälp av videokonferens?*

Ja, om man använder en dokumentkamera. Om en sådan inte står till buds går det alltid att använda fax för utväxling av pappershandlingar. I framtiden kommer det att bli vanligare med mer avancerad användning av dokumentserverar.

10. *Kan man hålla ett förhör med hjälp av videokonferens på annan plats än i en rättssal?*

Ja, exempelvis om vittnet befinner sig i fängelse, på sjukhus, är kvarhållet eller om den enda videokonferensutrustningen i ett land finns på en diplomatisk beskickning.

11. *Måste man köpa utrustning för gränsöverskridande videokonferenser mellan domstolar?*

Nej, utrustningen kan ordnas för förhöret, om den ansökande och den anmodade domstolen är överens om detta. Man kan också använda videokonferensutrustning från andra institutioner.

12. *Behövs det en ingenjör för att handha utrustningen?*

Nej, utrustningen kan användas av domstolssekreterare och domare eftersom det vanligen finns en lätthanterlig pekskärm och kamerorna redan är utplacerade osv.

13. *Måste man spela in förhöret med videokonferens?*

Vanligen grundas kravet på inspelning av förhöret (ljudinspelning, videoinspelning eller båda) på den nationella lagstiftningen (rättegångsbalk m.m.).

14. *Kan man skydda sårbara eller skrämda vittnens identitet?*

Ja, exempelvis kan man göra en paus i videoförbindelsen för förhöret eller så kan man använda ett draperi eller vidta annan åtgärd för att dölja vittnets ansikte.

15. *Vilka säkerhetsrisker förekommer vid videokonferenser?*

Det beror på infrastrukturen hos domstolen eller den andra institution som medverkar i videokonferensen. Om videokonferensen begränsas till vissa användare, som använder ISDN-linjer eller IP-adresser bakom brandmuren, varigenom man autentiserar förbindelsen med den andra sidan, är videokonferensförfarandet tillräckligt kontrollerat och säkert.

16. *Finns det några rimliga miljövänliga alternativ till videokonferenser?*

Nej, tyvärr inte.

FÖRTECKNING ÖVER ANVÄNDBAR INFORMATION

Tillgänglig information om gränsöverskridande videokonferenser

Det europeiska rättsliga nätverket på privaträttsens område:

http://ec.europa.eu/civiljustice/index_sv.htm
(länkar under Taking of evidence and mode of proof)

Det europeiska rättsliga nätverket:

<http://www.ejn-crimjust.europa.eu/>
(länkar under Mutual Legal Assistance)

Studie zum Stand des Einsatzes von Informations- und Kommunikationstechnologien (IuK) in der Justiz der EU-Mitgliedstaaten. Report by Europäische EDV-Akademie des Rechts gGmbH – European Academy of eJustice, maj 2007. Tillgänglig på info@eear.eu

Studies in judicial cooperation in civil and commercial matters: http://ec.europa.eu/justice_home/doc_centre/civil/studies/doc_civil_studies_en.htm

Study on the application of Council Regulation (EC) N°1206/2001, on cooperation between the courts of the Member States in the taking of evidence in civil or commercial matter: http://ec.europa.eu/justice_home/doc_centre/civil/studies/doc_civil_studies_en.htm

Videoconferencing in Criminal Proceedings: Legal and Empirical Issues and Directions for Research (artikel av Molly Treadway Johnson and Elizabeth C. Wiggins, i LAW & POLICY, vol. 28, nr 2, april 2006).

Europeiska unionens råd

**VIDEOKONFERENSER SOM ETT INSLAG I EUROPEISK
E-JURIDIK**

**GRUNDERNA FÖR ANVÄNDNING AV VIDEOKONFERENSER
VID GRÄNSÖVERSKRIDANDE DOMSTOLSFÖRHANDLINGAR**

2009 — 38 s. — 10 x 21 cm

ISBN 978-92-824-2513-8

doi:10.2860/38229

QC-78-09-986-SV-C

Var får man tag i EU:s publikationer?

Publikationer för försäljning

- Via EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).
- I bokhandeln. Ange titel, förlag och/eller ISBN-nummer.
- Genom att kontakta ett av våra försäljningsombud.

Deras kontaktuppgifter hittar du under "Försäljningsombud" på följande webbadress:

<http://bookshop.europa.eu>

Du kan också skicka ett fax till följande nummer:
+352 2929-42758.

Kostnadsfria publikationer

- Via EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).
- Vid Europeiska kommissionens representationskontor och delegationer.

Deras kontaktuppgifter hittar du på följande webbadress: <http://ec.europa.eu>

Du kan också skicka ett fax till följande nummer:
+352 2929-42758.

■ Publikationsbyrå

ISBN 978-92-824-2513-8

9 789282 425138